

S. wstąpił jako zwykły żołnierz do korpusu Józefa Bema, później został adiutantem dowódcy w randze kapitana. Po upadku węgierskiego powstania przyjechał do Paryża. Został uczniem Horace'a Verneta na podstawie przygotowanego naprędce rys. przedstawiającego „rozbrykanego konia, starającego się zrzucić siedzącego na swym grzbiecie wystraszonego psa”. Postawka pisze, że po jakimś czasie spędzonym w pracowni mistrza S. „nawet wykonywał pomniejszych prace podpisane przez Verneta, zdobiące ... galerię Wesalu”. Później, wezwany na Węgry przez przyjaciół, zamieszkał tam pod przybranym nazwiskiem Satain i utrzymywał się z lekcji francuskiego. Wkrótce jednak wrócił do Paryża, gdzie „znalazł przytułek” u Kunegundy Białopiotrowiczowej, z którą był spowinowacony. W październiku 1865 spotkał się w Orleanie z Leonem Postawką. Niedługo potem zamieszkał z nim na plebanii w Châteauneuf. Był zapraszany na zabawy i polowania przez okolicznych ziemian, którym odwdzięczał się rysunkami ofiarowywanymi na pamiątkę (robił m.in. szkice satyryczne z polowań); narysował też karykaturę miejscowego proboszcza. Po jakimś czasie wyjechał do Austrii, a jego krewny, generał Roman Sołtyk (syn), „uzyskał dla niego miejsce w węgierskiej gwardii szlacheckiej”. W lipcu 1867 prasa odnotowała jego pobyt w Krynicy, a w lipcu następnego r. w Krakowie (zatrzymał się w hotelu Pollera). Być może już wówczas zaczął chorować na zaniki pamięci, które naznaczyły cieniem ostatnie lata jego życia.

W 1867 (u Swieykowskiego mylnie: 1866) S. wystawił w TPSP w Krakowie akw.: *Huzar węgierski i Cygan muzyk*.

W LGS znajduje się jego autorstwa *Portret Bolesława Wielogłowskiego*, ol. płótno naklejone na tekturę, sygn.: „Dla pamięci / R. Be”; na odwrocie napis: „Bolesław Wielogłowski / był sekretarzem ks. Brunschwickiego dobrodzieja Genewy / syn Kaspra i Katarzyny Sołtykówny ... portret malował w Wersalu Jan Sołtyk syn. Matka tegoż była Dunin-Wasowiczówna ur. O'Donnell”. W LBN – rys. S. ze zb. Gwalberta Pawlikowskiego: *Koń pociagowy w uprzęży, Mężczyzna prowadzący parę koni*, oba tusz, *Konie brykarskie*, ol. Być może również jego dziełem jest przechowywany tamże i skatalogowany jako praca Sołtyka (bez imienia) portret feldmarszałka Schlika (zapewne Franza Schlika, 1789-1862, komendanta Krakowa od maja do sierpnia 1848, biorącego później aktyw-

ny udział w stłumieniu powstania na Węgrzech), rys. piórem i tuszem, oznaczony „Kraków 1848”.

Nie wiadomo, czy cokolwiek wspólnego z S. ma Sołtyk, autor litogr. *Rodzina w podróży*, XIX w., zachowanej w zb. ANK.

Gaz. krak., 1848 nr 115 (22 V), s. 4. – Czas, 1867 nr 180 (8 VIII), s. 2, nr 159 (14 VII), s. 3. – Spraw. TPSP za 1867, s. 10. – Swieykowski, s. 145, 510. – Postawka L., *Pamiętniki obejmujące okres od r. 1863 do 1908. Poprzedzone wspomnieniami z lat dzieciennych*, Cz. 1, Paris 1908, s. 56-60, 75-77 (na s. 59 fot. S.).

IS PAN, pracownia Słownika art. pol., fotokopia odpisu inwentarza zb. Gwalberta Pawlikowskiego we Lwowie, cz. 1, poz. 2140-2142; wypisy Ryszarda Ciarki z kat. kartkowego zb. sztuki LBN, 2012; notatki dot. dzieł autora nazwiskiem Sołtyk w zb. publicznych. – LBN, *Spis Kolekcji Gwalberta Pawlikowskiego przekazywanej synowi Mieczysławowi* (Archiv kol. M. Pawlikowskiego. Grafika, Żywopys, opis n: 1-22952; 1-68), poz. 19092-19094 (bazy.oss.wroc.pl).

U. Makowska
I. Kopania

Sołtys Bronisław Marian, rzeźbiarz i malarz, ur. 1869 Lwów, zm. 26 IX 1942 Suchowola k. Lwowa; syn Ludwika i Ludwiki z Lewickich; dwukrotnie żonaty: z Wandą Kozerską oraz z Marią Sienkowską. Pierwsze l. życia spędził w rodzinnym majątku Szkoło k. Jaworowa. W l. 1885-89 kształcił się w lw. Szkole Przemysłowej na Wydz. Szybcerstwa u Juliusza Beltowskiego. Wg PSB w l. 1889-91 studiował także rzeźbę i malarstwo w wiedeńskiej ASP (informacja ta nie znajduje potwierdzenia w źródłach archiw.). Od jesieni 1891 pracował we Lwowie. W l. 1891-94 był zatrudniony w warsztacie rzeźby dekoracyjnej Piotra Harasimowicza; zapewne brał wówczas udział w dekorowaniu pałacu Wilhelma Siemieńskiego-Lewickiego przy ul. Piekarskiej 19. W czerwcu 1894 założył własną pracownię przy ul. Żółkiewskiej 42b, którą w r. następnym przeniósł na ul. Piekarską 14. Od 1900 pracował przy ul. Młynarskiej 7, a od 1908 przy ul. Św. Marcina 22. Na pocz. XX w. działał w lw. Stow. Przemysłowym Murarzy, Cieśli, Kamieniarzy i Sztukatorów; przez pewien czas wchodził w skład jego zarządu. W l. 1915-18 służył w armii austriackiej; był przydzielony do wojsk lotniczych, dla których sporządzał mapy terenowe. Od 1918 do 1922

pełnił służbę w wojsku pol. jako rysownik w sztabie lotnictwa we Lwowie. Wyk. wówczas serię portretów lotników oraz autoportret w mundurze lotniczym. Po zakończeniu służby wojskowej wrócił do prowadzenia pracowni rzeźbiarskiej. Oprócz rzeźb tworzył wówczas także prace malarskie; były to gł. wizerunki członków rodziny, w tym: pierwszej żony artysty Wandy Kozerskiej, ciotki Julii Grabowskiej, teściowej Sienkowskiej.

Brał udział w wystawach we Lwowie – w TPSP 1904, 1906, 1910 (Powszechna wystawa sztuki pol.; pokazał *Studium*, (gips), 1911, 1934 (Legiony w sztuce) oraz w Kasynie Wojskowym na Wystawie żołnierskiej w 1923 (prezentował kolekcję plakiet portretowych).

S. poświęcił się gł. rzeźbie architektonicznej; przyjmował zamówienia na wykonanie „figur, biustów, ornamentów, upiększenia salonów, sal, fasad domowych, kościołów etc.”. W lw. skorowidzach branżowych był wzmiankowany jako artysta rzeźbiarz i sztukator, twórca ornamentów budowlanych w gipsie i wapnie hydraulicznym. Stylistycznie jego prace nawiązywały do aktualnych trendów artyst. W l. 90. XIX w. były to neobarok i neorokoko, zastosowane do dekoracji szeregu lw. kamienic. W 1891 S. wyk. dekoracje stiukowe w pałacu arcyksięcia austriackiego Leopolda Salvatora (d. willa Juliana Zachariewicza przy ul. Technicznej 1). Wśród autentycznych i zachowanych dzieł S. w zakresie rzeźby architektonicznej znajdują się opisane w lw. czas. neobarokowe ozdoby elewacji i wnętrz kamienic Józefa Łubieńskiego przy zbiegu ul. Stryjskiej 5 i Dąbrowskiego 2 (obecnie ul. Rutkowycza) oraz Karola Richtmana na rogu ul. Akademickiej 28 i placu Akademickiego (obecnie Aleja Szewczenki 28). W budynku Łubieńskiego S. zaprojektował i wyk. wszystkie ozdoby (stiukowe i metalowe), ornamenty mebli oraz pieców kaflowych. Bogata dekoracja 3 elewacji kamienicy Richtmana, z ulubionym przez S. motywem męskich głów w otoczeniu neobarokowych ornamentów, odznaczała się w proj. z 1897 wyjątkową obfitością i wymyślnością figur i splotów linii. Sąsiadująca z domem Richtmana kamienica Romualda Turasiewicza przy ul. Akademickiej 26 również otrzymała w 1898 ozdoby rzeźbiarskie, w tym stiuki oraz figury atlanta i kariatydy. T.r. na zamówienie architektów Jakuba Bałlabana i Juliana Cybulskiego artysta wyk. podobne posągi, głowy kobiece i inne neorokokowe dekoracje na fasa-

dzie kamienicy przy ul. Zyblikiewicza 15 (obecnie ul. Iwana Franki 43). Stylistyczne porównanie pozwala zasugerować autorstwo S. również kilku innych neobarokowych i neorokokowych dekoracji architektonicznych z l. 90. XIX w. Są to: wyk. w l. 1895-96 sztukaterie w salonie pałacu Władysława Łozińskiego przy ul. Ossolińskich 3 (obecnie gmach LGS, ul. Stefanyka 3), stiuki na fasadzie kamienicy przy ul. Rzeźbiarskiej 5 (1897), figury atlanta i kariatydy na elewacji kamienicy przy ul. Piekarskiej 24 (1898) oraz posąg św. Józefa z małym Jezusem na rękach w niszy elewacji domu Henryka Nitarskiego przy ul. Łyczakowskiej 16 (1899). W 1897 o S. pisano jako o znanym już projektancie: „jest nie tylko zdolnym modelistą, ale i rysownikiem projektów upiększeń fasad i wnętrz budynków”.

Na przełomie XIX i XX w. artysta współpracował z lw. architektami Karelem Boublikiem, Zygmuntem Kędzierskim oraz Julianem i Ludwikiem Cybulskimi, przechodząc od neorokoka ku secesji. Przepuszczalnie na zamówienie Boublika wyk. dekoracje Domu Chopina przy ul. Sykstuskiej 11 (1898, bogate stiuki i popiersie Chopina), bliźniaczych kamienic Henryka Müllera Pod Pawiem przy ul. Nabelaka 22/24 (1898, płaskorzeźba pawia i główki kobiece) i budynków Juliusza Spennadla przy placu Bernardyńskim 2 i 2a (1899-1902, ozdoby wykuszy, obramienia balkonów i okien). Z kolei dla firmy budowlanej Kędzierskiego zrealizował stiuki na elewacjach kamienic przy ul. Akademickiej 14 (1897), Czarnieckiego 3 (1898) i Jagiellońskiej 8/10 (1902, w tym płaskorzeźby z alegorycznymi postaciami malarstwa i muzyki). Na zlecenie Ludwika Cybulskiego udekorował fasadę kamienicy przy ul. Klementyny Tańskiej nr 1 figuralnymi płaskorzeźbami i głowami (1901) oraz ozdobił elewacje secesyjnych kamienic przy ul. Supińskiego (obecnie Kociubynskoho) o numerach 1 (1906, postacie atlantów i głowy lwów), 5, 8, 10 (1904). Na zamówienie Juliana Cybulskiego wykonał secesyjne sztukaterie na elewacjach domów przy ul. Potockiego (obecnie generała Czuprynki) o numerach 26, 28, 30 (1904-05), 38 (1907, w tym posągi atlantów). Wg źródeł archiw. w l. 1904-05 artysta był zatrudniony przy pracach rzeźbiarskich w lw. kośc. Św. Mikołaja. Prawdopodobnie odnowił wówczas rokokowe rzeźby we wnętrzu świątyni i wyk. kilka nowych kamiennych figur świętych na elewacji. Rzeźby do kościołów tworzył

również po I wojnie światowej; w 1929 wyrzeźbił posąg św. Franciszka z Asyżu na elewację kościelnej Kapucynów na Zamarstynowie, który jednak nie zyskał aprobaty zleceniodawców. W 1912 wspólnie z Piotrem Wójtowiczem brał udział w pracach rzeźbiarskich dla Władysława Długosza w jego pałacu w Siarach k. Gorlic (wykonał dekoracje stiukowe wnętrza i rzeźby w parku).

S. zajmował się także rzeźbą sepulkralną. Na cmentarzu Janowskim we Lwowie wyk. w 1925 nagrobek muzyka Michała Szczupackiewicza z brązowym medalionem portretowym oraz kamiennymi emblematami muzycznymi (sygn.). Na Cmentarzu Łyczakowskim na grobie Olgi Schmelkesowej znajduje się marmurowy medalion portretowy jego autorstwa (po 1920), zaś na postumencie pomnika rodzin Zakrejsów i Truskowskich – płaskorzeźba *Rycerz przed grobem Chrystusa w Jerozolimie* (brąz, sygn., 1937). Na grobie Bolesławy i Zygmunta Kędzierskich artysta umieścił posąg płaczki, realistycznie modelowany w piaskowcu (sygn., między 1903 a 1924). W listopadzie 1932 wzniósł, prawdopodobnie wg proj. Witolda Rawskiego, w Rzędnej Pol. k. Lwowa (obecnie cz. Lwowa) pomnik ku czci obrońców Lwowa i innych żołnierzy pol. poległych w l. 1914-20 (sygn.). Ma on kształt prostopadłościanu stojącego na zwężającym się ku górze postumencie; został ozdobiony na ścianach bocznych płaskorzeźbami ze stylizowanymi postaciami skrzydlatych rycerzy wspartych na mieczach, a w narożach zwieńczenia – pełnoplastycznymi figurami orłów.

Znaczące miejsce w dorobku S. zajmują plakiety i medaliony portretowe, wyk. w marmurze oraz odlewach brązowych i gipsowych, zazwyczaj z dokładnym, realistycznym modelunkiem rysów twarzy. Artysta portretował zarówno sławnych Polaków, jak i postacie związane ze Lwowem i Galicją. Do pierwszej kategorii zaliczyć można medalion Józefa Ignacego Kraszewskiego (brąz, sygn., 1902, Lw. Muz. Hist.), plakietę z wizerunkiem Henryka Sienkiewicza (żelazo, sygn., 1902, m.in. MSM i LGS) oraz plakietę z popiersiem Adama Mickiewicza (gips patynowany, ok. 1920-30, sygn., w zb. rodziny S.). W drugiej grupie znajdują się medaliony: lw. architektka Adolfa Kuhna i księdza Michała Lewickiego (oba gips patynowany, sygn., 1899, m.in. MSM i LGS) oraz plakietka z portretem dziennikarza i prezydenta Lwowa Tadeusza Rutowskiego (brąz, sygn.,

1915, m.in. Muz. Krakowa, MSM i LGS). W 1931 S. opracował płaskorzeźbę z popiersiem wiceprezesa Lw. Stow. Kupców Maksa Finkelsteina (brąz), umieszczoną w sali Żyd. Domu Starców we Lwowie. W 1933 lw. giser Jan Jagniewski odlał wg modelu S. medalion portretowy bpa Władysława Bandurskiego (MSM). W zb. rodziny artysty znajduje się także plakietka *Autoportret* (gips patynowany, 1917). Interesującym przykładem sztuki portretowej S. jest wielka płaskorzeźba miedziana z 1935 (sygn., Lw. Muz. Hist.), przedstawiająca 5 członków lw. Bractwa Kurkowego (być może tożsamy z pracą *Plakietka pamiątkowa Klubu Kreglarzy Mieszczkańskiego Tow. Strzeleckiego we Lwowie*, miedź, sygn., 1934, Muz. Krakowa).

S. tworzył też samodzielne kompozycje rzeźbiarskie. Są to utrzymane w konwencji realistycznej prace: *Studium*, wyst. 1904, *Odpozynek*, wyst. 1906, *Kłusownik*, *Główka*, obie wyst. 1910. Poza wym. malarskimi portretami członków rodziny i lotników znany jest jego obraz *Matka Boska*, ol., z ołtarza gł. w kośc. w Suchowoli k. Lwowa (niezachowany).

W 2019 na aukcji w Warszawie wystawiono plakietę *Portrety dzieci pod różą*, brąz, sygn., 1921.

Strzałkowski J., *Słownik medalierów*, W. 1982. – PSB, t. 40, 2001 (Biriulow J., Leszczyńska U.).

Kalendarz asekuracyjno-ekonomiczny na r. 1896, Lw. 1896 (dział inseratów). – Burger J., *Galicyska księga adresowa*, Lw. 1896, s. 25. – Janowski J., *Książka adresów m. Lwowa*, Lw. 1896, s. 37. – Starkel J., *Wizyta u inżyniera hr. J. Lubińskiego*, Słowo pol., 1897 nr 190, s. 2. – *Księga adresowa królewskiego stołecznego m. Lwowa*, Lw. 1897, s. 106, 180; Lw. 1900, s. 221; Lw. 1902, s. 155; Lw. 1903, s. 287; Lw. 1908, s. 372; Lw. 1911, s. 608; Lw. 1912, s. 596. – *Skorowidz przemysłowo-handlowy królestwa Galicji*, Lw. 1906, s. 166; Lw. 1912, s. 377. – Mikulski S., *Wielka księga adresowa stołecznego królewskiego m. Krakowa i Lwowa*, Kr. 1908, rozdział II, s. 157, rozdział IV, s. 64. – Jaworski F., *Medaliony pol. Zb. rodziny Przybysławskich*, Lw. [1911], s. 235. – *Spraw. dyrekcji TPSP we Lwowie z czynności za r. 1910/11*, Lw. 1911, s. 27. – Gumowski M., *Medale pol.*, W. 1925. – *Księga adresowa Małopolski*, Lw.-W. 1935, s. 317. – Sołtysówna A., *Bronisław Sołtys - rzeźbiarz lw.*, Przekrój, 1991 nr 2395, s. 14. – Biriulow J., *Secesja we Lwowie*, W. [1996]. – Nicieja S., *Łyczaków. Dzielnica za Styksem*, Wr. 1998. – Biriulow J., Onyszczenko-Szweć L., Siomoczkin I., *Lwów. II. przew.*, Lw.-Wr. 2001. – Biriulow J.,

Szyszka O., *Cmentarz Eyzakowski, Cmentarz Orłąt*, Lw. 2002, s. 6. – Brzezina K., *Kość. pw. Św. Franciszka z Asyżu i klasztor OO. Kapucynów na Zamarstynowie*, [w:] *Kościół i klasztor Lwowa z w. XIX i XX*, Kr. 2004, s. 232. – Lewicki J., *Między tradycją a nowoczesnością: architektura Lwowa l. 1893-1918*, W. 2005. – Криса Л. [Krysa Ł.], Фіголь Р. [Fihol R.], *Личаківський некрополь*, Львів 2006, s. 48. – Biriulow J., *Rzeźba lw. od poł. XVIII w. do 1939 r. Od zapowiedzi klasycyzmu do awangardy*, W. 2007. – Nicieja S., *Lw. Orłęta: czyn i legenda*, W. 2009. – Смірнов Ю. [Smirnow J.], *Костел св. Миколая*, [w:] *Енциклопедія Львова*, т. 3, Львів 2010, s. 535. – Мельник І. [Melnyk I.], Загайська Р. [Zahajśka R.], *Личаківське передмістя та східні околиці Королівського столичного міста Львова*, Львів 2010, s. 289. – Nicieja S., *Ogród snu i pamięci*, Opole 2011. – Brzezina-Scheuerer K., *Kość. par. pw. Św. Mikołaja i d. klasztor OO. Trynitarzy*, [w:] *Kościół i klasztor rzymskokatolickie d. woj. ruskiego*, t. 19: *Kościół i klasztor Lwowa z okresu przedrozbiorowego (1)*, Kr. 2011. – Smaza J., *Prace przy pomniku w Rzesnej*, Kur. Galicyjski, 2014 nr 21, s. 5. – Chomyn I., *Kat. plakiet, medalionów i medali pol. i z Polską związanych w Lw. Nar. Gallerii Sztuki*, t. 2, W. 2015. – Бірюльов Ю. [Biriulow J.], *Львівська скульптура від раннього класицизму до авангардизму (середина XVIII – середина XX ст.)*, Львів 2015. – Biriulow J., *Lw. rzeźba w architekturze modernistycznej*, [w:] *Lwów: miasto, architektura, modernizm*, Wr. 2016.

Kat. wystawy, TPSP, [Lw.] 1904. – *Kat. III Wystawy jesiennej*, TPSP, Lw. 1906. – *Kat. V wystawy wiosennej*, TPSP, Lw. 1910. – *Kat. Powsz. wystawy sztuki pol. we Lwowie 1910 w Pałacu Sztuki...*, Lw. 1910. – *Kat. wystawy dorocznej, grudzień 1910 - styczeń 1911*, Tow. Przyjaciół Sztuki [TPSP], Lw. [1910]. – *Kat. wystawy Legiony w sztuce*, TPSP, Lw. 1934. – *268 Aukcja sztuki dawnej i antyków, 20 XI 2019*, DA Rempex, W. 2019.

Kur. lw., 1886 nr 261, s. 2, nr 262, s. 2; 1894 nr 163, s. 3; 1897 nr 246, s. 5; 1904 nr 112, s. 2; 1915 nr 324, s. 3. – Dz. pol., 1895 nr 289, s. 3; 1906 nr 544, s. 2. – Słowo pol., 1904 nr 604, s. 7; 1906 nr 66, s. 7; 1932 nr 321, s. 2. – Wędrowiec, 1905 nr 3, s. 57 (K.P.). – Gaz. nar., 1906 nr 266, s. 2. – Wiek Nowy, 1923 nr 6667, s. 3; 1931 nr 8993, s. 7; 1932 nr 9430, s. 4.

Centralne Państw. Arch. Hist. Ukrainy we Lwowie, fond 146, opis 20, sprawa 1026, rkps *Odnowienie kość. św. Mikołaja we Lwowie*, s. VIII. – Lw. Państw. Arch. Obwodowe, fond 2 (dokumenty Departamentu budownictwa miejskiego, rkps), opis 1, sprawy 52, 53, 66, 2856, 2857, 5247; opis 2, sprawy 235, 2547, 2554, 3446, 3574, 3699, 4535; opis 3, sprawa 399; fond 3, opis 1, sprawa

2189, rkps *Prace konserwatorskie w kość. św. Mikołaja we Lwowie*; fond 3, opis 1, sprawa 4702, rkps *Zebranie walne członków Stow. Przem. murarzy, cieśli, kamieniarzy, sztukatorów we Lwowie 25 II 1909*, s. 41. – IS PAN, materiały Słownika art. pol., list Doroty Kozłowskiej z Muz. Krakowa, 14 III 2023.

J. Biriulow
A. Sołtysówna
uzup. J. Różalska

Sołtys Jerzy Bogdan, ur. 30 V 1926 Bydgoszcz, zm. 25 VII 1951 Kisielów k. Przeworska; syn Mieczysława (1900-81), malarza i inżyniera leśnika, oraz Stefanii z Węgierków Flisaków (1903-2000), pianistki i muzykolożki. Po ukończeniu liceum ogólnokształcącego studiował w l. 1947-51 na Wydz. Architektury Politechniki Krak. u Adolfa Szyszki-Bohusza. Rysunku i malarstwa uczył się u ojca i na Wydz. Architektury. Najstarszą zachowaną pracą S. jest wyk. w dzieciństwie akw. *Żaglowiec*, sygn., 1936 (dedykowana ojcu). Dorobek artyst. S. obejmuje kilkadziesiąt obrazów i rys., znajdujących się w 2002 w zb. rodziny. Są to przede wszystkim malowane syntetycznie portrety, stanowiące głębokie studia psychologiczne modela. Artysta przedstawiał gł. członków rodziny i znajomych: *Autoportret*, ol., 1949, *Portret Zofii Mazak, narzeczonej artysty*, pastel, akw., 1950, *Portret Ireny Drużyńskiej, koleżanki artysty*, *Portret śpiącej dziewczynki - siostry artysty Aldony Sołtysówny jako dziecka*, *Portret Janiny Lorenz, profesora filologii klasycznej, ciotki artysty* (2 wersje), wszystkie 1947, *Portret Zofii Mazak, narzeczonej artysty, w roli Cyganki Azy w spektaklu „Chata za wsią” Józef Ignacego Kraszewskiego*, wszystkie akw., *Portret Stefanii Sołtysowej, matki artysty*, ol., 1942, wszystkie sygn., *Portret dziadka Józefa Węgierki Flisaka*, ol., *Portret kobiety*, 1948, *Portret dziadka Józefa Węgierki Flisaka*, oba akw., *Studium dziewczynki siedzącej przy oknie w komnacie zamku królewskiego na Wawelu*, 1947, „*Un oiseau parisien*” - *studium dziewczyny*, cykl karykatur, wszystkie ol. Kolejną grupę prac stanowią wizerunki postaci hist. i bohaterów nar.: *Panna z epoki romantyzmu*, pastel, 1946, *Portret damy*, pastel, ol., 1947, *Husaria*, 1941, *Lisowczyk*, 1942, *Rycerz*, wszystkie akw., *Portret Adama Mickiewicza*, węgiel, 1946, *Napoleon*, *Portret Tadeusza Kościuszki*, *Portret Kazimierza Pułaskiego*, wszystkie 1942, *Chrystus*,